

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Warsztaty plastyczne				
2. Kod przedmiotu:	M2-26.1				
3. Okres ważności karty:	od roku akademickiego 2019/2020				
4. Forma kształcenia:	jednolite studia magisterskie				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	-----				
9. Semestr:	II				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	Dr Jolanta Gabzdyl				
12. Grupa przedmiotów:	przygotowanie do zintegrowanej edukacji elementarnej				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy do wyboru				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
16. Cel przedmiotu:					
Program przedmiotu wyrasta z założeń wychowania przez sztukę i do sztuki, umożliwia studentom, jako przyszłym pedagogom przedszkolnym i wczesnoszkolnym zorientowanie swoich przyszłych oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych, kształcących poprzez impresję i ekspresję plastyczną z zakresu różnych dziedzin sztuk, w tym technik plastycznych. Studenci kształcą umiejętności celowego zastosowania plastyki jako narzędzia rozbudzającego dziecięce potrzeby kreacyjne; służącego stymulowaniu procesów twórczej aktywności, ułatwiającego przeżywanie, wyrażanie, komunikowanie emocji i uczuć.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla specjalności/ kierunku studiów
W	ma uporządkowaną wiedzę na temat: wybranych dzieł i twórców sztuk plastycznych możliwych do omawiania, stosowania, wykorzystania itp. w przedszkolu i klasach początkowych; metod stymulowania kreatywności dzieci / uczniów młodszych poprzez dobór odpowiednich technik plastycznych i różnych form działań twórczych; metod ułatwiających proces odbioru i komunikacji, wyrażania uczuć, emocji poprzez ekspresję plastyczną	praca z tekstem opis, pogadanka dyskusja, burza mózgu, metoda impresji i ekspresji metoda zadaniowa; praca własna studenta	wynik osiągnięty z kolokwium; jakość pracy własnej studenta: przygotowania do zajęć (dokonane studia literatury przedmiotu); obecność podczas zajęć; jakość udziału w dokonywanych opisach, pogadankach, dyskusjach, burzach mózgu	warsztaty	K_W02 K_W03 K_W15
U	korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii potrafi	praca z tekstem opis, pogadanka dyskusja, burza	jakość udziału w dokonywanych: opisach, pogadankach	warsztaty	K_U04 K_U05

	samodzielnie zdobywać wiedzę na temat: dzieł i twórców wybranych sztuk plastycznych oraz plastycznych działań twórczych możliwych do stosowania, w przedszkolu i klasach początkowych; rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z plastyką oraz jej zastosowania w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych; potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania plastycznych działań twórczych w obrębie działań przedszkolnych i wczesnoszkolnych; wypowiada się, formułuje sądy na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej oraz prac kolegów z wykorzystaniem własnego doświadczenia w tym zakresie	mózgu, metoda impresji i ekspresji metoda zadań wytwórczych; praca własna studenta	i dyskusjach, burzach mózgu, realizowanych impresjach i ekspresjach plastycznych, zadaniach wytwórczych; obecność podczas zajęć;		K_U08 K_U10
K	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	pogadanka dyskusja praca własna studenta	samo/ocena poziomu przygotowywania się do zajęć i uczestniczenia w nich; konfrontowanie własnych wypowiedzi z wypowiedziami pozostałych uczestników: pogadanek i dyskusji	warsztaty	K_K05 K_K07

18. Formy i wymiar zajęć: w, ćw., war., pz, s

War 30

19. Treści kształcenia:

- Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie celów i założeń programu nauczania, warunków i kryteriów zaliczenia oraz wytycznych dotyczących organizacji zajęć.
- Magia chłodnych wschodów słońca – technika mokre na mokrym. Malarstwo impresjonistyczne, omawianie twórczości wybranych przedstawicieli impresjonizmu w zakresie stosowanej kolorystyki i tematyki wschodów słońca. Eksperymentowanie z barwami podstawowymi zmierzające do odkrycia możliwości pozyskiwania barw ciepłych i zimnych; poszukiwanie i doświadczanie możliwości wyrazowych w dziedzinie impresjonizmu – ilustracja z wyobraźni za pomocą barw zimnych; kompozycja barwnych plam zimnych inspirowanych filmem pt. *Świt nad Durbaszką* i dziełem Clade’a Moneta *Impresja, wschód Słońca*.
- Portrety Giuseppe Arcimbolda: charakterystyka przedstawionych postaci, wyrazu ich twarzy, emocji. Tworzenie portretu / autoportretu inspirowanego reprodukcjami obrazów Giuseppe Arcimbolda; technika collage – z użyciem stosownych fragmentów kolorowych czasopism (wizerunków warzyw, owoców i kwiatów) naklejanych na kartkę papieru.
- Dzieła plastyczne, rzeźby konstruowane, montowane z różnych materiałów, także zwyczajnych przedmiotów połączonych ze sobą. Władysław Hasior jako twórca tego typu dzieł. Analiza instalowanych, plenerowych rzeźb Władysława Hasiora: *Płonące ptaki* i *Ogniste ptaki*. Stylizacja form zwierzęcia: przedstawienie przestrzenne wyobrażonej postaci zwierzęcia – fantastycznego ptaka – z materiałów i przedmiotów wybranych; technika rzeźby (konstruowanie, montowanie, modelowanie itp.).
- Dłoń ludzka narzędziem malarskim, możliwości i ograniczenia. Ślady, odciski palców, dłoni, i związane z nimi zjawisko pareidolii. Zwierzę z mojej dłoni – eksperymentowanie środkami plastycznymi w celu stworzenia postaci zwierzęcej w wyniku pareidolii i z użyciem plam i linii barwnych: kształtów złożonych, bogactwa możliwości wyrazowych barw, zdeformowania proporcji i wielkości części ciała wybranego zwierzęcia. Technika plastyczna: farby plakatowe oraz materiały i narzędzia wg decyzji poszczególnych autorów.

- Wypowiedzi na temat wybranych dzieł i elementów twórczości Richarda Long. Kompozycja rytmiczna i jej zasada; kompozycja rytmiczna vs arytmiczna. Tworzenie kompozycji, jak Richard Long: zaprojektowanie, ułożenie i naklejenie wyciętych z kolorowego papieru dłoni – w postaci kompozycji z układem rytmicznym bądź rytmicznym w powiązaniu z arytmicznym. Technika plastyczna: wyklejanka, w tym wycinanka bądź wydzieranka, elementy rysunku itp.
- Mandala, jej pochodzenie, istota, właściwości i sposoby tworzenia. Kompozycja centralna i zamknięta – analiza rodzajów kompozycji występujących w wybranych przykładach mandali; zastosowanych w nich linii i plam barwnych. Tworzenie form dekoracyjnych w płaszczyźnie: kreowanie wielobarwnych mandali w oparciu o spontaniczną wyobraźnię, zainspirowaną twórczością buddyjskich mnichów i z wykorzystaniem materiałów sypkich. Technika plastyczna: wielobarwna kompozycja na płaszczyźnie z użyciem wybranych przez autora narzędzi i materiałów, w tym sypkich.
- Origami – sztuka składania papieru: pochodzenie, istota, właściwości, sposoby tworzenia. Wykonywanie wybranych modeli przestrzennych z użyciem techniki ujmującej wybraną płaszczyznę, o kształcie: kwadratu, koła, trójkąta równobocznego, prostokąta lub innych kształtach foremnych.
- Urok masek weneckich, modelowanie prostych form przestrzennych z prostych materiałów. Balon, masa papierowa zakupiona lub zrobiona, tasiemka (2 kawałki po ok. 20 cm., klej Magic. Składniki na domową masę papierową: miękki papier np. kuchenny, $\frac{3}{4}$ szklanki wody i $\frac{3}{4}$ szklanki mąki, miska do namoczenia papieru, sitko, garnek do podgrzewania papieru z wodą, farby plakatowe do malowania masek.
- Grafika: pojęcie, wybrane rodzaje; warsztat pracy grafika – podstawowe narzędzia i materiały; linoryt jako przykład techniki graficznej wypukłej. Wartości wyrazowe, kreacyjne grafiki artystycznej (warsztatowej) i użytkowej na przykładzie wybranych dzieł (drzeworytów) grafików polskich: W. Skoczylasa, E. Bartłomiejczyka i T. Kulisiewicza. Technika druku wypukłego w aspekcie procedury i wytworów: linorytu oraz „plastelino-rytu”. Grafika – tworzenie „plastelino-rytu”, w tym planowanie stosownej (z uwagi na posiadane materiały i narzędzia) procedury pracy: inspirowane twórczością w/w przedstawicieli grafiki polskiej, realizowaną za pomocą techniki druku wypukłego; oraz treścią filmu ujmującą procedurę realizacji linorytu.
- Przedstawienie tematu „Gwieździste niebo”, zainspirowanego dziełem Vincenta van Gogha *Gwieździsta noc* oraz krótkimi fragmentami filmów przedstawiającymi podniebne zjawiska oraz z użyciem pasteli służących jako narzędzia i papieru ściernego jako podłoża wytworu plastycznego.
- Kolokwium dotyczące treści z zakresu omawianych podczas warsztatów: dzieł, twórców i technik sztuk plastycznych możliwych do omawiania, stosowania, wykorzystania itp. w przedszkolu i klasach początkowych.
- Zajęcia organizacyjne: omówienie wyników kolokwium; zbiorowy przegląd realizacji oraz dokumentacji działań studentów w formie portfolio, dyskusja; ocena końcowa przedmiotu.

20. Egzamin:

tak, nie

21. Literatura podstawowa:

- Aksman J., Gabzdyl, Innowacyjny model wczesnoszkolnej edukacji plastycznej: metodyczne opracowania i materiały dla nauczycieli i studentów do realizacji modelu Nauka-Sztuka-Edukacja / Joanna Aksman, Jolanta Gabzdyl. Klasa I. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2015.
- Aksman J., Gabzdyl, Innowacyjny model wczesnoszkolnej edukacji plastycznej: metodyczne opracowania i materiały dla nauczycieli i studentów do realizacji modelu Nauka-Sztuka-Edukacja / Joanna Aksman, Jolanta Gabzdyl. Klasa II. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2016.
- Aksman J., Gabzdyl, Innowacyjny model wczesnoszkolnej edukacji plastycznej: metodyczne opracowania i materiały dla nauczycieli i studentów do realizacji modelu Nauka-Sztuka-Edukacja / Joanna Aksman, Jolanta Gabzdyl. Klasa III. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
- Gabzdyl J., Formy i metody pracy z uczniem zdolnym plastycznie w słowackiej edukacji wczesnoszkolnej. W: Nauka – Sztuka – Edukacja: innowacyjny model diagnozy, metod, form pracy i opieki nad uczniem zdolnym plastycznie. Red. Joanna Aksman. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2013.
- Hryń S, Gabzdyl J., Prace plastyczne dzieci ze Słowacji, Słowenii i Ukrainy. W: Nauka - Sztuka - Edukacja: innowacyjny model diagnozy, metod, form pracy i opieki nad uczniem zdolnym plastycznie. Red. Joanna Aksman. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2013.
- Karolak W. Sztuka jako zabawa, zabawa jako sztuka. CODN, Warszawa.
- Konopczyńska M. Twórcza resocjalizacja. Wybrane metody pomocy dzieciom i młodzieży. Men Editio Spotkania, 1996.

- Jąder M. Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię. Wyd. Impuls, Kraków 2005.
- Popek S., Analiza twórczości rysunkowej dzieci i młodzieży. WSiP, Warszawa 1985.

22. Literatura uzupełniająca:

- Aksman J., Gabzdyl, Innowacyjny model wczesnoszkolnej edukacji plastycznej [płyta CD]: materiały pomocnicze dla nauczycieli do realizacji lekcji w klasie 1. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2015.
- Aksman J., Gabzdyl, Innowacyjny model wczesnoszkolnej edukacji plastycznej [płyta CD]: materiały pomocnicze dla nauczycieli do realizacji lekcji w klasie 2. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2016.
- Aksman J., Gabzdyl, Innowacyjny model wczesnoszkolnej edukacji plastycznej [płyta CD]: materiały pomocnicze dla nauczycieli do realizacji lekcji w klasie 3. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
- Olinkiewicz E., Repach E., Warsztaty edukacji twórczej. Program interdyscyplinarny. Jak rozwijać osobowość przez sztukę. Wyd. Europa, Wrocław 2004.
- Knapik M., Dziecko i sztuka: recepcja – edukacja – wsparcie – terapia. Wyd. UŚ, Katowice 2003.
- Jąder M., Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię. Wyd. Impuls, Kraków 2005.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	
2	Ćwiczenia	
3	Warsztaty	30 / 20 (poznanie treści dot.: wybranych dzieł i twórców sztuk plastycznych, technik plastycznych; zgromadzenie niezbędnych materiałów i narzędzi plastycznych)
4	Praktyka zawodowa	
5	Seminarium	
6	Inne:	
	Suma godzin	30/20

24. Suma wszystkich godzin:

50

25. Liczba punktów ECTS:

2

26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:

1,2

27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:

0,8

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W	bdb	Bardzo dobrze zna: techniki plastyczne i różne formy działań twórczych, metody ułatwiające proces komunikacji; sposoby wyrażania uczuć i emocji poprzez ekspresję plastyczną w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Zna i wyczerpująco charakteryzuje wszystkie z omawianych dzieł i twórców sztuk plastycznych. Uzyskanie oceny co najmniej dobry plus z kolokwium zaliczeniowego.
	db+	Dobrze zna: techniki plastyczne i różne formy działań twórczych, metody ułatwiające proces komunikacji; sposoby wyrażania uczuć i emocji poprzez ekspresję plastyczną w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Zna i charakteryzuje wszystkie z omawianych dzieł i twórców wybranych sztuk plastycznych. Uzyskanie oceny co najmniej dobry z kolokwium zaliczeniowego.
	db	Zna: techniki plastyczne i różne formy działań twórczych, metody ułatwiające proces komunikacji; sposoby wyrażania uczuć i emocji poprzez ekspresję plastyczną w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Zna większość dzieł i twórców wybranych sztuk plastycznych. Uzyskanie oceny co najmniej dostateczny plus z kolokwium zaliczeniowego.
	dst+	Zna podstawowe: techniki plastyczne i różne formy działań twórczych, metody ułatwiające proces komunikacji; sposoby wyrażania uczuć i emocji poprzez ekspresję plastyczną w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Zna podstawowe

		z omawianych dzieł i twórców sztuk plastycznych. Uzyskanie oceny co najmniej dostateczny plus z kolokwium zaliczeniowego.
	dst	Zna wybrane: techniki plastyczne i podstawowe formy działań twórczych, metody ułatwiające proces komunikacji; sposoby wyrażania uczuć i emocji poprzez ekspresję plastyczną w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Zna niektóre z omawianych dzieł i twórców sztuk plastycznych. Uzyskanie oceny co najmniej dostateczny z kolokwium zaliczeniowego.
	ndst	Nie zna nawet wybranych: technik plastycznych i podstawowych form działań twórczych, metod ułatwiających proces komunikacji; sposobów wyrażania uczuć i emocji poprzez ekspresję plastyczną w działaniach przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Nie zna żadnych z omawianych dzieł i twórców sztuk plastycznych. Brak uzyskania co najmniej oceny dostatecznej z kolokwium zaliczeniowego.
U	bdb	Samodzielnie formułuje sądy na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej oraz prac kolegów z wykorzystaniem własnego doświadczenia w tej dziedzinie. Posiada kompletne portfolio (w 100 %) dokumentujące zrealizowane własne działania plastyczne (z zakresu wszystkich zrealizowanych podczas warsztatów technik sztuk plastycznych).
	db+	Formułuje sądy na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej oraz prac kolegów z wykorzystaniem własnego doświadczenia w tej dziedzinie. Posiada kompletne portfolio (w 100 %) dokumentujące zrealizowane własne działania plastyczne (z zakresu wszystkich zrealizowanych podczas warsztatów technik sztuk plastycznych).
	db	Wypowiada się na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej oraz prac kolegów z wykorzystaniem własnego doświadczenia w tej dziedzinie. Posiada portfolio dokumentujące co najmniej 75 % zrealizowanych własnych działań plastycznych (z zakresu wszystkich zrealizowanych podczas warsztatów technik sztuk plastycznych).
	dst+	Wypowiada się na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej oraz kolegów. Posiada portfolio dokumentujące co najmniej 75 % zrealizowanych własnych działań plastycznych (z zakresu wszystkich zrealizowanych podczas warsztatów technik sztuk plastycznych).
	dst	Wypowiada się na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej. Posiada portfolio dokumentujące co najmniej 50 % zrealizowanych własnych działań plastycznych (z zakresu wszystkich zrealizowanych podczas warsztatów technik sztuk plastycznych).
	ndst	Nie potrafi wypowiedzieć się na tematy dotyczące ekspresji plastycznej własnej bądź kolegów. Zdarzały się częste absencje. Nie posiada portfolio dokumentującego co najmniej 50 % zrealizowanych własnych działań plastycznych (z zakresu wszystkich zrealizowanych podczas warsztatów technik sztuk plastycznych).
K	o.	Student ma świadomość poziomu, jakości itp. własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego jako istotny warunek właściwego pełnienia roli pedagoga w procesie oddziaływań przedszkolnych i wczesnoszkolnych za pomocą technik sztuk plastycznych; umiejętnie wyznacza kierunki własnego rozwoju i doskonalenia zawodowego.
	no.	Student nie ma świadomości poziomu, jakości itp. własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych; nie docenia potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego jako istotnego warunku właściwego pełnienia roli pedagoga w procesie oddziaływań przedszkolnych i wczesnoszkolnych za pomocą technik sztuk plastycznych; nie wyznacza kierunków własnego rozwoju i doskonalenia zawodowego.
28. Uwagi:		